

KRALJEVINA JUGOSLAVIJA

UPRAVA ZA ZAŠTITU

INDUSTRIJSKE SVOJINE

KLASA 38 (3)

IZDAN 1 JULA 1938.

PATENTNI SPIS BR. 14113

Rolf August, München, Nemačka.

Duga odn. gradivni elemenat sa žljebom i perom oblika kružnog luka.

Prijava od 8 aprila 1937.

Važi od 1 januara 1938.

Pronalazak se odnosi na dugu, koja služi za pravljenje buradi ili okruglih rezervoara, kao i silosa i to slično, ili kao gradivni elemenat za pravljenje uglastih rezervoara, ili izgradnju građevina sviju vrsta i sastoji se iz debele daske sa žljebom i perom oblika kružnog luka u preseku. Poznate duge ove vrste ne mogu se u opšte obrtati, ili tek samo malo jedna protiv druge, niti staviti pod prav ugao, jer pri takom obrtaju sudaraju se šiljaste ivice, koje pored ovih postaju usljed frezovanja žleba oblika kružnog luka, sa obćnom površinom susedne duge i time sprećavaju, do izvesne mere, obrtaje. Iz tog razloga ne mogu se upotrebljavati poznate duge za izgradnju silosa i tome slićnih okruglih rezervoara sa velikim i malim prećnikom. Sem toga lome se i cepkaju šiljaste ivice pri prenosu, a naroćito prilikom montaže usljed nepažljivog okretanja duga jedne protiv druge, pa čak i onda ako su šiljaste ivice lakim potezom struga nešto malo zatupljene.

Prema pronalasku otkloniće se ovi nedostaci time, što su na jednoj ili na obe ma boćnim površinama duge, koja je snabdevena žljebom i perom oblika kružnog luka, izvedene kose površine na onom mestu, na kome prilikom obrtaja duga jedne prema drugoj, njihovi uglovi dodiruju boćne površine. Ili su uglovi, koji se nalaze pored žleba oblika kružnog luka, ukoso sasećeni, odnosno tako izraćeni, da dobiju kosu površinu, ili je pak produćeno pero kružnog luka preko boćne površine, sa kojom se dodiruje i u nastavku produćenja snabdevena je pripadaćuća boćna po-

vršina duge kosom površinom. I u jednom i u drugom slućaju omogućava se ovim kosim površinama okret duga jedne protiv druge, i to ili pored žleba ili pak iza produćenja pera. Jer izradom kosih površina pored žleba nestaju šiljaste ivice, a pomoću kosih površina, koje se nalaze u produćenju pera, stvara se prostor za ulaz šiljastih ili otupljenih ivica u boćnu površinu duge. Da se uzmognu duge sa svojim perima i žlebovima oblika kružnog luka što ćvršće stegnuti jedna na drugu, potrebno je da se duge u pravcu, kako se pri gradnji dodiruju, provuku. Tako će se protećanjem navrtanja spojnice doćiti ćvrsta veza duga, a time naroćito i sigurno zaptivanje. Celjishodno je, da se radius prema dugi koncentrićnog kružnog luka za žleb i za pero taćno odmeri jednako polovini dugine debljine. U ovom slućaju nalaze se boćne površine duge u pravcu tangente polukruga, koji se stvara, i već pri srazmerno malom odmeravanju kosih površina omogućava se opsećan okret duga jedne prema drugoj, pri ćemu na spoljašnjoj strani okruglog rezervoara ne strće uglovi slobodno, tako da se spolja smećteni obruć svugde dobro pripija. A sem toga ne stvaraju se u unutrašnjosti okruglog rezervoara nepristupaćni uglovi za zadrćavanje prljavštine, pa ako se u rezervoaru nalazi zelena pića, iskljućen je trulež mokre piće. S druge pak strane se moće radius kružnog luka za pero i za žleb odmeriti za više ili za manje od polovine dugine debljine, što samo moće imati prednosti za izvesne ciljeve. Središna taćka kružnog luka moće lećati na

središnoj liniji duginog preseka ili pak može izlaziti iz središne linije, tj. ekscentrično ležati prema dugi. Pri tome je moguće, da pero odgovara koncentričnom kružnom luku prema dugi, a žleb naprotiv ekscentričnom kružnom luku, čija radijska središna tačka izlazi jednim delom iz dugine središne linije u pravcu prema unutrašnjosti okruglog rezervoara ili silosa. Ako je radius kružnog luka veći od polovine dugine debljine, onda se mogu usled toga i pero i žleb oboje ekscentrično rasporediti, da središne tačke prema svojim kružnim lukovima izlaze iz središne linije duga. Pero kružnog luka se može prorézati, tako da se na primer stezanjem obruča može stisnuti na manju debljinu duge. Radius kružnog luka može se odmeriti i za manje od polovine dugine debljine, ali u ovom slučaju potrebno je da se ostave pored opruge prave ugaone ili pak kose površine.

Crtež pokazuje nekoliko primera izvođenja predmeta pronalaska, i to spredna na čeonj strani.

Sl. 1 dugu sa žlebom i perom oblika kružnog luka i sa pored žleba koso izvedenim ivicama,

Sl. 2 više ovakih u uglu jedna do druge poredanih duga,

Sl. 3 dugu sa žlebom i perom, kod koje je pero produženo u susednu bočnu površinu, a bočna površina je snabdevena u nastavku produženja kosom površinom,

Sl. 4 dve jedna pored druge poredane duge, kod kojih je isprekidanim linijama označena mogućnost obimnog obrtaja jedne prema drugoj,

Sl. 5 dugu sa obema vrstama kosih površina,

Sl. 6 dve take duge poredane jedna pored druge i stavljene u pravom uglu jedna prema drugoj po izvođenju sa isprekidanim linijama,

Sl. 7 pokazuje od ovih duga napravljena dva zida, koji se dodiruju u pravom uglu, sa spojnicama koje vezuju duge,

Sl. 8 dugu sa koncentričnim perom i ekscentričnim žlebom,

Sl. 9 dve jedna do druge poredane duge, koje prave ugao jedna sa drugom,

Sl. 10 dve jedna do druge poredane duge, koje prave ugao jedna sa drugom, kod kojih izlaze središne tačke radiusa, koji su odmereni da su veći od polovine dugine debljine, iz središne linije prema unutrašnjosti rezervoara koji se gradi,

Sl. 11 dve jedna do druge poredane duge, koje prave ugao jedna sa drugom, kod kojih središne tačke kružnih lukova čiji su radiusi veći od polovine dugine deb-

ljine, izlaze ekscentrično iz središne linije duge na razne strane, naime na primer pero prema unutra, a žleb prema spolja,

Sl. 12 dve jedna do druge poredane duge, koje prave ugao jedna sa drugom, kod kojih su radiusi žleba i pera oblika kružnog luka veći od polovine dugine debljine i pri čemu su pero ekscentrično, a žleb koncentrično smešteni prema središnoj liniji duge, a pero je prorézano.

Sl. 13 iste duge, pošto su obručem jedna za drugu stegnute i prorézi stisnuti,

Sl. 14 i 15 iste duge sa drukče izvedenim prorézima,

Sl. 16 dve duge jedna do druge sa žlebom i perom oblika kružnog luka, čiji je radius manji od polovine dugine debljine, kod kojih se pored pera nalaze dve prave površine, a pored žleba dve kose površine i

Sl. 17 obe duge, kod kojih su i površine pored pera koso izvedene.

Duga 1 (sl. 1) snabdevena je perom 2 i žlebom 3 oblika kružnog luka. Središne tačke kružnih lukova leže u središnoj liniji duge i radiusi su jednaki sa polovinom dugine debljine. Pored žleba 3 odrezane su šiljaste ivice tako, da nastanu kose površine 4. Na sl. 2 poredane su više ovakih duga jedna pored druge i prave ugao jedna sa drugom, pošto kose površine 4 omogućavaju obrtaj ovih duga jedne protiv druge. Na dugi prikazanoj na sl. 3 produženo je pero 2 unutra u bočnu površinu i bočna površina iza produženja 6 pera 2 snabdevena je kosom površinom 7. Šiljaste ivice 5, koje postaju frezovanjem žleba 3 pored ovog, sada ne mora da se odrežu, jer one sada (kao što sl. 4 pokazuje) mogu da ulaze u proréze kosih površina 7. Na sl. 5 prikazana duga snabdevena je kako sa kosom površinom 7 iza produženja 6 pera 2, kao i pored žleba 3, sa obema kosim površinama 8. Na sl. 6 prikazane su dve take duge poredane jedna do druge, i sa isprekidanom linijom je označeno, da se duge mogu obrtati jedna protiv druge do vertikalnog položaja jedna prema drugoj. Prema sl. 7 napravljena su od ovih duga dva zida, koji se u pravom uglu dodiruju pri čemu su duge pomoću spojnice 9 i navrtanja 10 čvrsto jedna na drugu pritisnute. Na sl. 8 vidi se duga sa koncentričnim perom 11 i sa ekscentričnim žlebom 12; središna tačka kružnog luka, koji pripada žlebu, izlazi sa delom x iz središne linije duge. Pored žleba 12 postale su na jednoj strani mala kosa površina 13 i na drugoj strani velika kosa površina 14. Na sl. 9 je prikazano, da pri likom redanja ovih duga jedne do druge

skoro nikakve rupe ne nastaju unutra, a spolja ne strče nikakvi uglovi slobodno. Središne tačke kružnih lukova duga na sl. 10 izlaze iz središne linije prema unutrašnjosti rezervoara koji se gradi. Time prolazi jedna bočna površina duge do pera 15 tangencijalno, a pored žleba 16 ostaje gore široka kosa površina 17, a dole uzana kosa površina 18. Kod duga prikazanih na sl. 11 radiusi kružnih lukova su veći od polovine dugine debljine, i središne tačke su ekscentrično izišle na razne strane iz dugine središne linije. Središna tačka za pero 19 izašla je prema spolja, a središna tačka za žleb 16 prema unutra. Na sl. 13 poredane su dve duge jedna do druge, kod kojih su radiusi žleba i pera oblika kružnog luka veći od polovine dugine debljine, pri čemu su opruga 19 ekscentrično, a žleb 22 koncentrično raspoređeni prema središnjoj liniji. Pero 19 snabdeveno je prorezima 20 i 21 koji leže u pravcu središne linije jedan pored drugog. Pored žleba 22 postale su kose površine 23. Na sl. 13 je prikazano, kako se stežu prorezi 20 i 21 zatezanjem obruča 24. Na sl. 14 vide se tri proreza 25 raspoređeni simetrično, a na sl. 15 četiri proreza raspoređeni koso jedan prema drugom. Kod duga 27 prikazanih na sl. 16 i 17 radiusi pera 28 i žleba 30 manji je od polovine dugine debljine. Pored pera 28 postale su prema sl. 16 dve prave površine 29, a pored žleba 30 dve kose površine 31. Prema sl. 17 postale su kose površine i površine 32, koje leže pored pera 28.

Patentni zahtevi:

1. — Duga odnosno gradivni element sa žljebom i perom oblika kružnog luka, naznačen time, što su na jednoj ili na obema bočnim površinama izvedene kose površine na onom mestu, na kome njihovi uglovi, prilikom obrtaja duga jedne prema drugoj, dodiruju bočne površine, da bi se time omogućio što širi obrtaj.

2. — Duga odnosno gradivni element po zahtevu 1, naznačen time, što su uglovi, koji leže pored žleba oblika kružnog luka, ukoso sasečeni, odnosno pretvoreni u kose površine.

3. — Duga odnosno gradivni element po zahtevu 1, naznačen time, što je pero (2) produženo preko bočne površine, sa kojom se dodiruje, i u nastavku produženja (6) je raspoređena kosa površina (7) u bočnoj površini.

4. — Duga odnosno gradivni element po zahtevu 1, naznačen time, što su duge u pravcu, kako se prilikom gradnje dodiruje, probušene i spojnice (9) kroz rupe provučene, tako da su duge usljed zatezanja spojničnih navrtanja (10) čvrsto stisnute jedna uz drugu.

5. — Duga odnosno gradivni element po zahtevima 1 do 4 naznačen time, što pero (2) i žleb (3) odgovaraju kružnom luku, koji je koncentričan prema dugi, čiji radius je jednak sa polovinom dugine debljine.

6. — Duga odnosno gradivni element po zahtevima 1 do 4, naznačen time, što pero i žleb odgovaraju kružnom luku, čiji je radius veći ili manji od polovine dugine debljine.

7. — Duga odnosno gradivni element po zahtevima 1 do 4, naznačen time, što pero (11) odgovara kružnom luku, koji je koncentričan prema dugi (1), naprotiv žleb (12) odgovara ekscentričnom kružnom luku, čija radiusna središna tačka izlazi u pravcu prema unutrašnjosti okruglog rezervoara odnosno silosa sa jednim delom iz dugine središne linije.

8. — Duga odnosno gradivni element po zahtevima 1 do 7, pri čemu je radius kružnog luka veći od polovine dugine debljine, naznačen time, što su i pero (15) i žleb (16) ekscentrično raspoređeni time, što središne tačke prema njihovim kružnim lukovima izlaze iz dugine središne linije.

9. — Duga odnosno gradivni element po zahtevima 1 do 8, naznačen time, što je pero prorezano tako da se ona, na primer, zatezanjem obruča (24) može stisnuti na manju debljinu duge.

10. — Duga odnosno gradivni element po zahtevima 1 do 9, naznačen time, što je radius kružnog luka (28) manji od polovine dugine debljine i pored pera (28) ostaju prave ugaone površine (29) ili kose površine (32).

